



Student/Registration
Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2007 PUBLIC EXAMINATION

Yiddish

Continuers Level

Thursday 18 October: 2 p.m. Eastern Standard Time

Reading Time: 10 minutes

Working Time: 2 hours and 50 minutes

- *You have 10 minutes to read all the papers and to familiarise yourself with the requirements of the questions. You must not write during this time.*
- *Monolingual and/or bilingual printed dictionaries may be consulted during the reading time and also during the examination.*

Section 1: Listening and Responding (30 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 50 minutes for Section 1.
2. Write all your answers to the questions in Section 1 in this booklet in blue or black ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ALL questions in Part A and Part B.
4. Answer Part A in ENGLISH and Part B in YIDDISH.
5. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.

This examination is used for the HSC (New South Wales), the NTCE (Northern Territory), the SACE (South Australia), the TCE (Tasmania), the VCE (Victoria), and the WACE (Western Australia).

Part A (Questions 1–3)

(20 marks)

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and specific aspects of texts by identifying and analysing information and convey the information accurately and appropriately.*
-

You will hear **THREE** texts. Each text will be played twice. There will be a short break between the first and second playings in which you may make notes.

Listen carefully to each text and then answer the questions in **ENGLISH**.

	Marks	You may make notes in this space.
Text 1		
1. (a) At which university does Professor Lipman work and what is the purpose of his visit to Melbourne?	2	

(b) According to Professor Lipman, what were the two loves of writer Avrom Rayzn and how were these reflected in his works?	2	

(c) What was the focus of Avrom Rayzn’s life in America?	1	

(d) Explain the meaning of the expressions ‘on one leg’ and ‘lick our fingers’ used by Rivke.	2	
• _____		
• _____		
(e) What kind of text type is used in this text?	1	

Marks You may make notes
in this space.

Text 2

2. (a) Give two reasons why Uri says in his letter that he must run away with Jean.

2

- _____
- _____

(b) Give two reasons why Uri's parents might disapprove of Jean.

2

- _____
- _____

(c) Explain the reasons for Uri's message to his father.

3

- _____
- _____
- _____

(d) What does Uri want his father to do?

1

Marks You may make notes
in this space.

Text 3

3. (a) When would this announcement have been made?

1

(b) Provide evidence from the text to indicate who would be interested in this announcement.

3

- _____
- _____
- _____

Part B (Questions 4–5)

(10 marks)

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and specific aspects of texts by identifying and analysing information;*
- *convey the information accurately and appropriately.*

You will hear TWO texts, one relating to Question 4 and one relating to Question 5. Each text will be played twice. There will be a short break between the first and second playings in which you may make notes.

Listen carefully to each text and then answer the questions in YIDDISH.

	Marks	You may make notes in this space.
Text 4		
4. (a) Why is it so important for the sisters to organise a surprise for their parents? פאַרוואָס איז אַזוי וויכטיק פאַר די שוועסטער צו אָרגאַניזירן אַ סורפריז פאַר די עלטערן?	1	

(b) Esther and Leah have quite different ideas. How do they differ? אַסתר און לאהס אידעעס זיינען נישט די זעלבע. מיט וואָס זיינען זיי אַנדערש?	3	

(c) Which of the sisters is older? What evidence is there to support this? וועלכע פון די צוויי שוועסטער איז די עלטערע? פאַרוואָס?	2	

(d) How do the sisters reach a peaceful conclusion? ווי אַזוי ווערט שלום צווישן די שוועסטער?	1	

Marks You may make notes
in this space.

Text 5

5. Summarise the thrust of this speech made to fellow university students.

3

וועגן וואָס האַנדלט זיך אין דער רעדע צו די מיטסטודענטן אויפן
אוניווערסיטעט?

End of Section 1



Student/Registration
Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2007 PUBLIC EXAMINATION

Yiddish

Continuers Level

Section 2: Reading and Responding (30 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 1 hour and 15 minutes for Section 2.
2. Write all your answers to the questions in Section 2 in this booklet in blue or black ink or ball-point pen.
3. You must answer ALL questions in Part A and Part B.
4. Answer Part A in ENGLISH and Part B in YIDDISH.
5. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.

This examination is used for the HSC (New South Wales), the NTCE (Northern Territory), the SACE (South Australia), the TCE (Tasmania), the VCE (Victoria), and the WACE (Western Australia).

Part A (Questions 6–7)

(20 marks)

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- understand general and/or specific aspects of texts, by, for example, comparing, contrasting, summarising, or evaluating, and convey the information accurately and appropriately.*
-

6. Read the text and then answer in ENGLISH the questions that follow.

אין יאָר 2006 בין איך געפאָרן אויף קבר אבות קיין אונגאַרן און אוקראַינע. מיין מאַמעס עלטערן קומען ביידע פון אונגאַרן, האָט זי געוואָלט פאָרן אין זייערע געבוירן-שטעט.

דער זיידע איז געבוירן געוואָרן אין אַ שטעטל סערענטש און אין יאָר 1921 איז ער אָנגעקומען קיין אַמעריקע איינער אַליין. זיינע עלטערן, ברידער און שוועסטער זיינען געבליבן אין אונגאַרן און זיינען אַלע אומגעקומען.

די באַבע איז געבוירן געוואָרן אין מונקאַטש, פון וואַגען ס'קומען די מונקאַטשער חסידים. מיין באַבע, אָבער, איז ניט געווען פון קיין חסידישער משפּחה. זי איז אויך געקומען קיין אַמעריקע אין יאָר 1921.

די מאַמע און איך האָבן ניט געוואוסט צי מיר וועלן דאָרט עפעס געפינען פון דעם אמאָל. מיר האָבן זיך אָפגעשטעלט אין סערענטש. היינט זיינען מער קיין ייִדן דאָרט נישטאָ. עס איז היינט אַ ריך שטעטל מיט מאָדערנע, שיינע הייזער און אַן אַנטוויקלטן צענטער שטאָט, כאָטש גרויס ווי אַ גענעץ! דעם בית-עולם האָבן מיר געפונען אין גאַנצן צופעליק, הינטערן קריסטלעכן בית-עולם. דאָרטן זיינען דאָ צענדליקער מצבות, אָבער נישט קיין איינע פון אונדזער משפּחה.

אין מונקאַטש זיינען נאָך דאָ ייִדן. די שטאָט האָט היינט אַרום 80,000 איינוווינער. די הויפטגאַס איז שייך און לעבעדיק אָבער אויסער דעם צענטער איז די שטאָט אַרעם. עס איז נישטאָ קיין גרויסע שול ווי אין די שטעט אונגווער און בודאַפעשט אָבער איינע פון די צוויי קליינע שולן וועגן וועלכע מיר האָבן געהערט האָבן מיר יאָ געפונען און דאָרטן געפונען אַ גרופע ייִדן, אַלע געבוירענע אין מונקאַטש, וואָס האָבן גערעדט דאָס מאַמע לשון פון מונקאַטש.

אין מונקאַטש האָבן מיר אויך געפונען דעם אַלטן בית-עולם, וואָס איז אין זייער אַ גוטן צושטאַנד אָבער קיין מצבות זיינען נישטאָ! פונקט ווי אין אַ סך סאָויעטישע שטעט, האָט מען אויף דעם פלאַץ פון בית-עולם געבויט- מען האָט צוגענומען די מצבות, מען האָט זיי צעבראַכן אָדער זיי איבערגעשטעלט אויף אַן אַנדער אָרט. אין דעם בית-עולם האָט געקענט זיין מיין עלטער-זיידע אָבער מיר האָבן גאַרנישט געפונען.

מיט איין וואָרט, געפאָרן אויף קבר אבות נאָר נישט געפונען נישט קיין קברים און נישט קיין אבות. אַ שאַד!

QUESTIONS

Marks

(a) Provide a suitable title for this article.

1

(b) Compare and contrast Serencz and Munkacz today by completing this table.

6

Serencz	Munkacz
•	•
•	•
•	•

(c) Using two references from the text, explain how the writer's cultural background is reflected in the text.

2

(d) Identify two contrasts between the two Jewish cemeteries found during the trip.

2

- ---

- ---

7. Read the text and then answer in ENGLISH the questions that follow.

די חכמה און גרויסקייט פון שלמה המלך

אַמאָל איז געווען אין קיניגלעכן הויף אַ קלוגער עצה געבער.

ווען דער קיניג האָט אים געזאָגט: "בעט ביי מיר וואָס דו ווילסט", האָט ער געטראַכט ביי זיך: אויב איך וועל זאָגן זילבער און גאָלד, וועל איך באַקומען בלויז דאָס. אויב איך וועל זאָגן פּערל און איידלשטיינער, וועל איך באַקומען בלויז דאָס. האָט ער געטראַכט: איך וועל זאָגן אַז איך וויל דעם קיניגס טאַכטער, און דאָס וועט אַרײַננעמען אַלץ.

אַזוי איז אויך געווען מיט שלמהן. ווען גאָט איז געקומען צו שלמהן אין חלום אין אַ געוויסער נאַכט און האָט אים געפרעגט, "זאָג, וואָס זאָל איך דיר געבן?", האָט שלמה געטראַכט: אויב איך וועל זאָגן זילבער און גאָלד, פּערל און איידלשטיינער, וועל איך האָבן בלויז דאָס. וועל איך בעסער זאָגן חכמה, וואָס נעמט אַרײַן אַלץ.

האָט גאָט געזאָגט: שלמה, דו האָסט געבעטן חכמה, נישט קיין רייכטום און נישט קיין האָב-און-גוטס און נישט דאָס לעבן פון דינע שונאים. באַקומסטו טאַקע חכמה און פאַרשטענדעניש אין דיין לעבן און מיט דעם וועסטו קענען דערגרייכן אַלץ, אויך רייכטום און האָב-און-גוטס.

QUESTIONS

Marks

(a) Why was this title given to the text?

1

(b) How does the counsellor express his set of values through his words?

4

(c) Why is the story of the wise counsellor brought into the story?

1

(d) What is the moral of the story?

2

(e) How would you classify this text type?

1

Part B (Question 8)

(10 marks)

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and specific aspects of a text by identifying, analysing, and responding to information;*
- *convey information coherently (structure, sequence, accuracy and variety of vocabulary and sentence structure) and appropriately (relevance, use of conventions of the text type).*

8. Read the text and then answer the question in 150–200 words in YIDDISH on page 7.

חשובער רעדאקטאָר,

זינט איך בין דערוואַקסן בין איך שטענדיק געווען אַן אַבאַנענט פון אייער צייטונג. איך ווייס אַז אייערע לייענער זיינען אין גרעסטן טייל, געלערנט, אינטעליגענט, שעפּעריש און ברייטהאַרציק. יאָרן לאַנג האָב איך געטרוימט פון באַזוכן דעם רחבותדיקן אינדזל טולאַ-טולאַ. איצט בין איך דאָ. אָבער מיט עטלעכע טעג צוריק האָט אַ טאַרנאַדאָ אַלץ צעשטערט. ריזיקע כוואַליעס האָבן פאַרפלייצט דעם אינדזל. סחורות און שפּיז פוילן אין די סקלאַדן און געשעפטן. אַלערליי מאַשינען זשאַווערן. פיל מענטשן זיינען פאַרשוונדן. די לעבנגעבליבענע גייען אַרום ווי אין אַ טראַנס. זיי זוכן זייערע קינדער, טאַטעס, מאַמעס און אַנדערע מיטגלידער פון זייערע משפּחות. איך גלייב נישט וואָס מיינע אויגן זעען. איך פיל אַז איך בין הילפלאַז און ווייס נישט וווּ אַנצוהייבן. אין דער צייט פון דער צווייטער וועלט-מלחמה האָבן די איינוווינער פון טולאַ-טולאַ געראַטעוועט פיל אויסטראַלישע סאָלדאַטן. איצט קענען מיר זיי ראַטעווען. בעט אייערע לייענער זיי זאָלן שרייבן צו אונדזער רעגירונג אַז מען זאָל אַרגאַניזירן הילף פאַר טולאַ-טולאַ. סימאַ סטאָפּאָל.

QUESTION

After reading Sima Stopol's letter to the editor, write a formal persuasive letter to Mr Smith, the Minister for Foreign Affairs, urging him to accept your plan of action.

נאָכן איבערלייענען סימאַ סטאָפּאָלס בריוו צום רעדאָקטאָר, שרייב אַן אַ פאַרמעלן בריוו צו מיסטער סמיט, דעם אויסערנמיניסטער פון אויסטראַליע, אין וועלכן דו ווילסט אים איבערצייגן אַז ער זאָל אָננעמען דיין פלאַן ווי צו העלפן די איינוווינער פון טולאַ-טולאַ.



Student/Registration
Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2007 PUBLIC EXAMINATION

Yiddish

Continuers Level

Section 3: Writing in Yiddish (15 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 45 minutes for Section 3.
2. Write your answer to a question from Section 3 in this booklet in blue or black ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ONE question in YIDDISH.
4. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
5. All question booklets will be collected at the end of the examination.

This examination is used for the HSC (New South Wales), the NTCE (Northern Territory), the SACE (South Australia), the TCE (Tasmania), the VCE (Victoria), and the WACE (Western Australia).

Section 3 (Questions 9–12)

(15 marks)

When judging performance in this section, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates:

- *relevance and depth of treatment of ideas, information, or opinions;*
 - *accuracy and range of vocabulary and sentence structures;*
 - *the capacity to structure and sequence response and capacity to use conventions of the text type.*
-

Answer ONE question from this section in 200–250 words in YIDDISH.

9. As a member of the Students' Representative Council, write the text of a **personal** speech addressing your co-students on the topic that: 'In a multicultural society it is important to speak more than one language'.

אַלס אַ מיטגליד פֿון סטודענטן ראַט, שרייב אָן אַ טעקסט פֿון אַ רעדע צו דינע מיטסטודענטן מיט דיין מיינונג אַז, "אין אַ מולטיקולטורעלער געזעלשאַפט איז וויכטיק צו קענען מער ווי איין שפּראַך".

10. You have just won the 'Young Australian of the Year Award'. Write an **informative** article for your local newspaper outlining your plans for the next twelve months.

דו ביסט נאָר וואָס אויסגעקליבן געוואָרן ווי דער געווינער פֿאַר דעם פּריז פֿאַר אויסטראַלישער יוגנט. שרייב אָן אַן אַרטיקל פֿאַר דיין לאַקאַלער צייטונג אין וועלכן דו גיסט איבער דינע פּלענער פֿאַרן קומענדיקן יאָר.

11. The Parents' Association at your school has asked you to write an **evaluative** report on the advantages and disadvantages of taking a 'gap year' after Year 12 before beginning further studies. Write your report.

דער עלטערן קאָמיטעט פֿון דיין שול האָט דיך געבעטן אַז דו זאָלסט אָנשרייבן אַ באַריכט אין וועלכן דו שאַצסט אָפּ די פּאַזיטיווע און נעגאַטיווע אַספּעקטן פֿון אַן איבעררייס פֿון צוועלף חדשים צווישן מאַטורע און דעם אוניווערסיטעט.

12. You are walking along the beach during the summer holidays when a bottle is washed up at your feet. In the bottle are a photograph and a letter. Write an **imaginative** story about the person in the photograph.

דו שפּאַצירסט זיך ביים ברעג ים בעת דינע זומערפּערען און דו געפינסט אַ פּלאַש וואָס די כוואַליעס האָבן אַרויסגעוואָרפּן אויפן זאַמד. אין דער פּלאַש געפינסטו אַ פּאַטאַ און אַ בריוו. ניצנדיק דיין פּאַנטאַזיע שרייב אָן אַ מעשה וועגן דעם מענטש אין דער פּאַטאַ.

You may make notes in this space.

